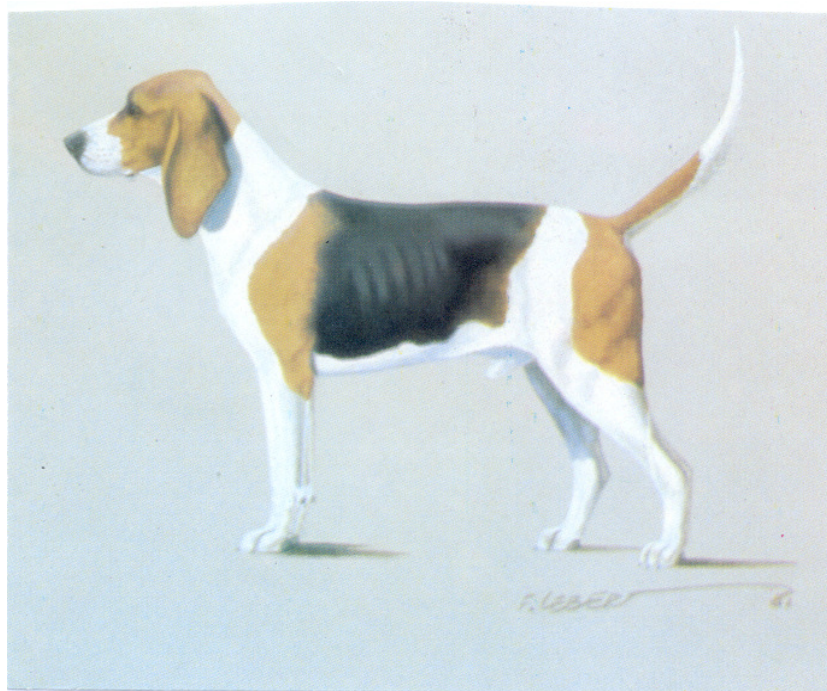

FCI Standard nr 28 / 25. 11. 1996 / Suurbritannia

ARTEESIA HAGIJAS
(Chien d'Artois)

TÖLGE: Peggy Davis.

PÄRITOLUMAA: Prantsusmaa.

**KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE
KUUPÄEV:** 24.07.1996.

KASUTUS:

Arteesia hagijas on *Briquet* (väikest tüüpi). Tänapäeval kasutatakse neid põhiliselt jahil. Ta suudab hästi jahisaaki ette ajada kasutades ära jahilooma nõrkusi ning enda tarkust. Tema liikumiskiirus on keskmine, ent püsiv.

- **Maastikul:** Tänu oma suurepärasele haistmismeelele suudab ta liikudes üle kavaldada jäneste haake.
- **Metsas:** Tänu oma tipptasemel jahiomadustele suudab ta hõredas ning hajali asuvate kõrgete puude vahel ajada hirve täpselt õiges suunas.
- **Tihnikus:** Tänu oma julgusele suudab ta jalule ajada isegi kangekaelse karu.
- Ta on tugev loom, kellel on kõrgetooniline ning kõva hääl, mida on juba kaugelt kuulda. Kuuest kuni kaheksast kolmevärvilisest arteesia hagijast koosnev väike kari rahuldab ka kõige nõudlikuma jahimehe vajadused.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 6: Hagijad, verejäljekoerad ja sugulastõud.

Alarühm 1.2: Keskmisekasvulised hagijad.

Töökatssetega.

LÜHIÜLEVAADE TÕU AJALOOST:

See varem Picardia nime all tuntud tõug oli Henry IV ja Louis XIII ajal kõrgelt hinnatud ning nõutud. Seda tõugu kasutati palju juba Selincourtis, kus imetleti tema oskust saada kätte jäneseid, kes olid jahipaigast möödunud juba tund aega varem ning seda isegi kuiva ilma korral.

Le Couteulx de Canteleu kiidab seda tõugu ka Prantsuse jahinduse käsiraamatus (1890). Ta kirjutab, et see Arteesiast pärit tõug oli sel ajal segavereline ning selle tõu puhastverd esindajaid oli raske leida, ent sellele vaatamata oli see jäneste jahtimiseks sobivaim tõug. Tema hoolitses selle eest, et selle tõu esindajad saaksid koondatud Jardin d'Acclimatation suurde kennelisse, et seda tõugu paremini ka laiemale üldsusele tutvustada. XIX sajandi lõpus ning XX sajandi alguses üritas M. Levoir Picardia piirkonnas taastada vana arteesia tõutüüpi, ent see tal ei õnnestunud. Sellel perioodil kuni Esimese maailmasõja alguseni tegeles selle tõu aretamisega ka teine Picardiast pärit aretaja M. Mallard. Aga kuigi ta aretas välja väga ilusaid koeri, kes pälvisid arvukalt auhindu erinevatel näitustel, ei vastanud tema poolt aretatud koerad alati vanade autorite kirjeldustele. Peale Teist maailmasõda arvati, et arteesia hagijas on igaveseks hävinud. Ent 1970-ndate alguses võttis Somme'i departemangus Buigny les Gamaches piirkonnas M. Audrechy oma eesmärgiks kennel taastada. Tänu Audrechy ning pr. Pilat pingutustele on see tõug säilitanud oma väärika koha hagijate hulgas.

ÜLDMULJE:

Hea kehaehitusega koer, lihaseline ja mitte liiga pika kerega. Jätab tugeva ja energilise mulje.

TÄHTSAD PROPORSIOONID:

- Suurus / kere pikkus: 10:10 kuni 10:11.
- Rinna sügavus / suurus: 1:2.
- Koonu laius / pea pikkus: 5:9.
- Koonu pikkus / kolju pikkus: 8:10.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Jõuline ja vastupidav koer, väga hea haistmismeelega. Töötab meelsasti karjas, on tasakaalukas ning kiinduv.

PEA:**KOLJUPIIRKOND:**

Kolju: Tugev, lai, üsna lühike, ümar ning pealt lame. Kuklakühm on vaid kergelt väljendunud.

Üleminek laubalt koonule: Rõhutatud.

NÄOPIIRKOND:

Ninapeegel: Must ja tugev. Ninasõõrmed on hästi avatud.

Koon: Sirge ning külje pealt vaadatuna mõõdukalt venitatud.

Mokad: Ülakuul katab selgelt alahuult ning see peab olema piisavalt märgatav, et anda koonule külje pealt vaadatuna kandiline kuju.

Lõuad/hambad: Käärhambumus. Ülemised lõikehambad katavad tihedalt alumisi ning asetsevad lõualuus täisnurga all.

Silmad: Otsmiku laiust arvestades ei ole silmad väga lähestikku asetsevad. Ümmargused, asetsevad näoga ühel joonel. Melanhoolse ja leebe ilmega. Värvuselt tumepruunid. Alumiste laugude limaskestad ei tohi olla nähtaval.

Kõrvad: Asetsevad silmadega ühel joonel. Laiad ja otsast ümarad. Peaaegu täitsa lamedad ning üsna pikad ulatudes ninajuureni.

KAEL:

Mõõduka pikkusega ja jõuline. Väga väike kaelavolt.

KERE:

Selg: Lai ja hästi toetatud.

Nimme: Pisut kumer.

Laudjas: Puusad annavad tugeva lihastikuga laudjale kerge kalde.

Rind: Lai ja pikk, üsna madala asetusega, nii et rinnajoon on küünarliigestega samal kõrgusel. Hästi kaardunud roided.

Kõht: Täidetud külgedega.

SABA:

Tugev ja üsna pikk. Sabaotsas peavad olema mõned pikemad ja karmimad ning pisut eemalehoidvad karvad (nagu viljapea). Saba kantakse saablikujuliselt ning see ei tohi kunagi ettepoole langeda.

JÄSEMED:**ESIJÄSEMED:**

Üldmulje: Tugevad ja vertikaalse asetusega jäsemed.

Õlad: Kaldega ja lihaselised.

Küünarnukid: Hea asetusega kere telgjoone lähedal.

Küünarvarred: Väikese kaldega.

TAGAJÄSEMED:

Üldmulje: Tagantvaates on istmikunukk, jala keskosa, kand, põid ning käpp vertikaalselt ühel joonel.

Reie ülaosa: Madala asetusega ja hea lihastikuga.

Kannaliigesed: Tugevad ja mõõduka nurgistusega.

Pöiad: Lühikesed ja tugevad.

KÄPAD:

Pisut piklikud, tugevad, lähestikku asetsevate varvastega. Padjandid on mustad, sitked ning kompaktsed.

KÕNNAK/LIIKUMINE:

Ühtlane ja kerge.

NAHK:

Üsna paks.

KARVKATE:**KARV:**

Lühike, paks ja üsna liibuv.

VÄRVUS:

Tume kollakaspruun (*fawn*), kolmevärviline. Karvkate sarnaneb küüliku või mägra omaga. Mantli või suurte laikudega. Pea on tavaliselt kollakaspruun (*fawn*), mõnikord musta ülekattega.

SUURUS JA KAAL:**Turja kõrgus:**

Isased ja emased: 53-58 cm.

Lubatud kõikumine 1 cm.

Kaal:

Keskmiselt 28-30 kg.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse aste sõltub otseselt konkreetse kõrvalekalde ulatusest ning selle mõjust koera tervist ja heaolu silmas pidades.

Pea:

- Kitsas ja kumer kolju.
- Liiga terav koon.
- Ülemine huul ei ole piisavalt allalangenud ning pingul.
- Üsna heledad silmad, nähtav sidekest.
- Silmajoonest allpool asetsevad kõrvad. Lühikesed ning mitte piisavalt lamedad kõrvad.

-

Kael:

- Pikk või nõrk kael.

Kere:

- Liiga pikk seljaosa, nõrk ning lohkus seljajoon.
- Lamedad roided.
- Hurdalikud küljed.

Saba:

- Liiga pikk ja küljele kalduv saba.

Esijäsemed:

- Sirged õlad.
- Küünarnukist väljapoole pöördunud.
- Sirged kämblaliigesed.
- Lamedad käpad.
- Väljapoole pööratud või liiga pikad käpad.

Tagajäsemed:

- Lamedad reied.
- Sirged kannad. Lehmakannad või tünnikujulised kannad.

Värvus:

- Laiguline.

Käitumine:

- Arglik käitumine.

•
DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Kartlikkus või agressiivsus.
- Mittevastavus tõutüübile (koer tervikuna ei sarnane piisavalt teiste sama tõu esindajatega).
- Anatoomilised anomaaliad.
- Selgelt väljendunud pärilik diskvalifitseeriv viga.
- Üle- või alahambumus.
- Väga heledad silmad.
- Nõrgad jäsemed.
- Kõrvalekalded standardis kehtestatud karvkatte värvustest.
- Selge laigulisus.
- Turja kõrgus ei vasta standardis kehtestatule.

Füüsiliste ja käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.

NB! Isastel koertel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Tõlge: Multilingua büroo.